

AP 1 REST TIL JORDLEJE FRA SALGSAFGRØDER 2019

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

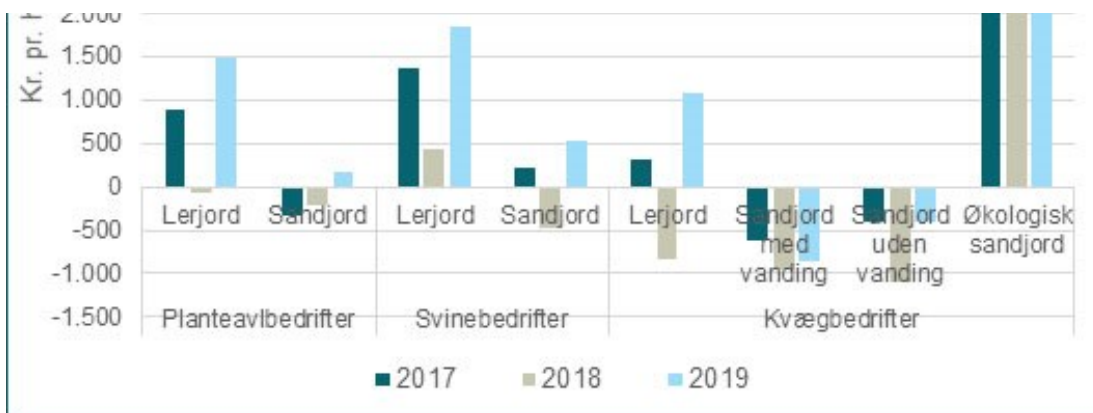
Udviklingen og spredningen i rest til jordleje før EU-støtte fra salgsafgrøder fra 2017 til 2019.

Danske planteavlere realiserede i 2019 bedre økonomiske resultater end i det foregående år, der var præget af langvarig tørke og lave udbytter. Forbedringen i resultater i 2019 skete på trods af, at høsten blev våd og vanskelig i flere områder af landet, og at såningen af vinterafgrøder til høsten 2020 blev vanskelig eller i nogle tilfælde ændret til vårafgrøder.

Planteavlsbedrifter =
bedrifter med hovedparten
af indtjeningen fra planteavl
Svineavlsbedrifter =
bedrifter med hovedparten
af indtjeningen fra svineavl

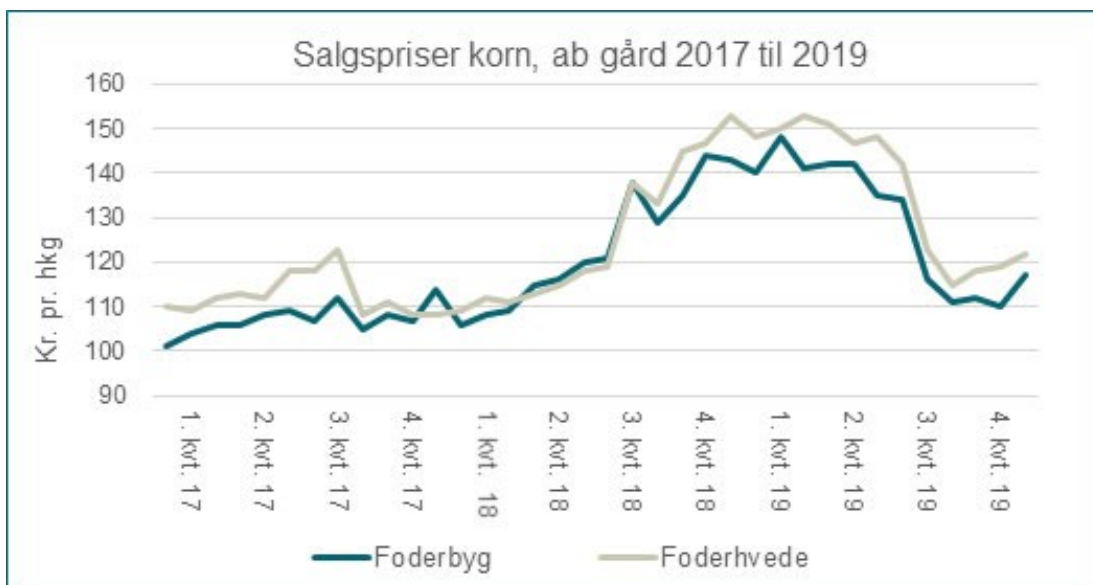
Figur 1 viser tydeligt forbedringen fra 2018 til 2019, og de viser også, at 2019 for flertallet af kategorierne har højere rest til jordleje før EU-støtte end i 2017. Svineavlsbedrifterne klarede sig bedre end planteavlsbedrifterne. Kvægbedrifterne på sandjord har stadig negativ rest til jordleje, og de økologiske bedrifter er gået klart tilbage i forhold til 2017, om end de stadig har positiv rest til jordleje.

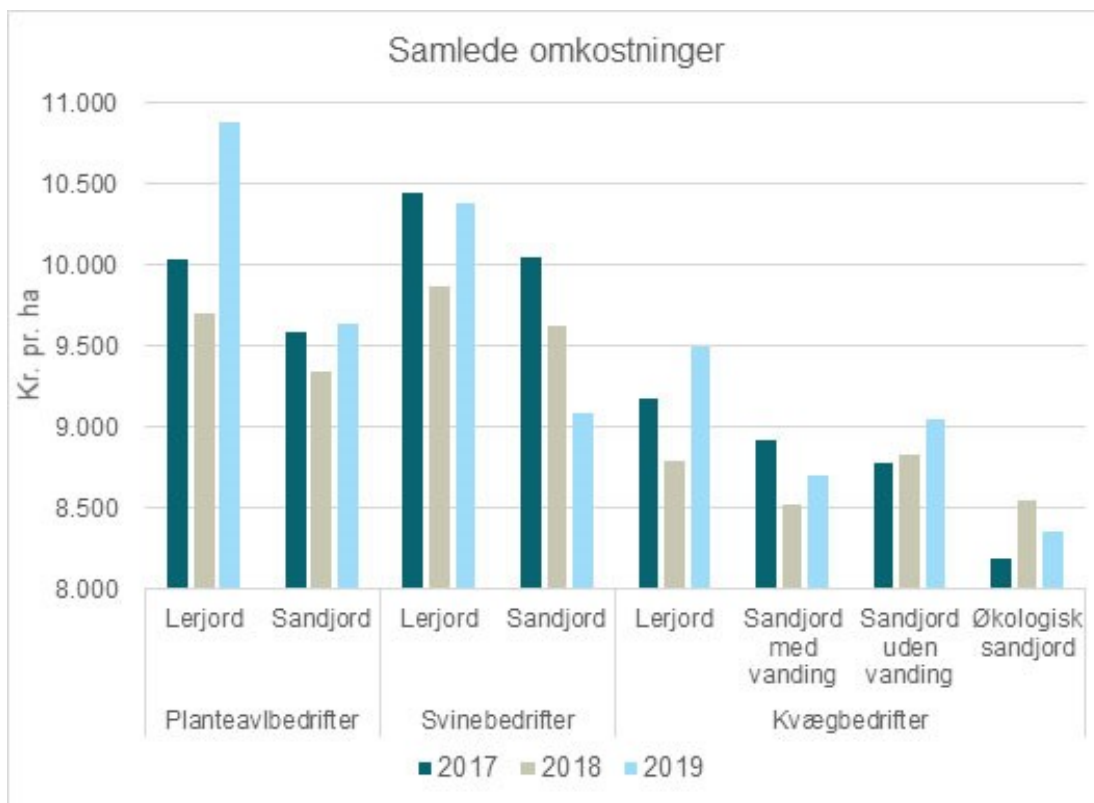
Figur 1. Gennemsnitlig rest til jordleje før EU-støtte i 2017, 2018 og 2019 fordelt på jordtype og bedriftstyper for planteavls-, svineavls- og kvægbedrifter.

Udbyttelniveauerne på planteavls- og svineavlsbedrifter og kvægbedrifter på lerjord er højere i 2019 end i 2017 og markant højere end i 2018, og samtidig har salgspriserne på korn været højere i 2019 end i 2017. Salgspriserne blev i 2018, bl.a. på grund af udsigterne til en dårlig høst i 2018, presset op på et højere niveau, og de fortsatte i en stor del af 2019 på dette niveau, se figur 2. Kvægbedrifter på sandjord har ikke kunnet levere den samme udbyttetigning, og især bedrifter på vandet sandjord har opnået en beskedent forbedring i rest til jordleje i forhold til 2018. De økologiske kvægbedrifter har opnået bedre udbytter, også i forhold til 2017, mens priserne på økologisk korn er faldet.

Figur 2. Gennemsnitlige salgspriser ab gård, kr. pr. hkg. Kilde: FarmtalOnline.

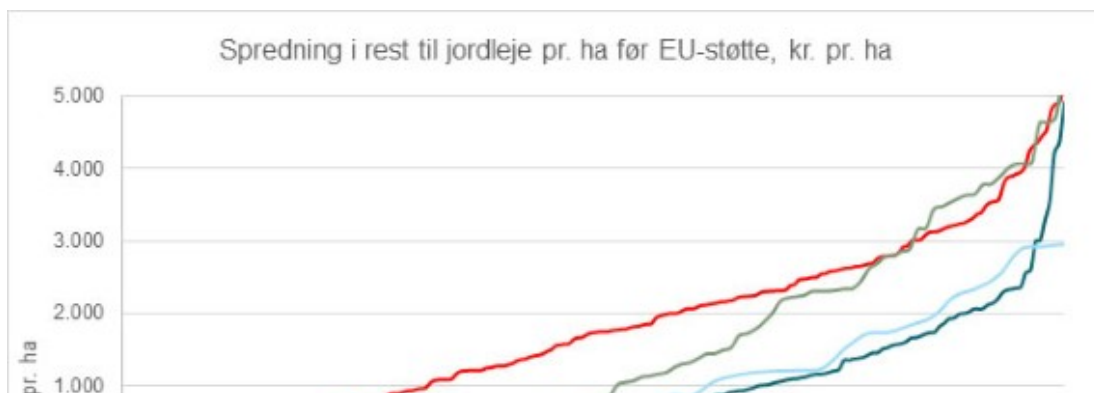
Omkostningerne har også været med til at præge udviklingen, men dog i sekundær grad i forhold til udbytter og priser. Det er dog i figur 3 tydeligt at se, at omkostningerne for de fleste kategorier har udviklet sig markant fra 2018, der til gengæld blev markant lavere end 2017. I begge tilfælde har vejret spillet ind med tørke, lave udbytter og markarbejde uden problemer i 2018 og høje udbytter og en noget mere besværlig og våd høst i 2019.

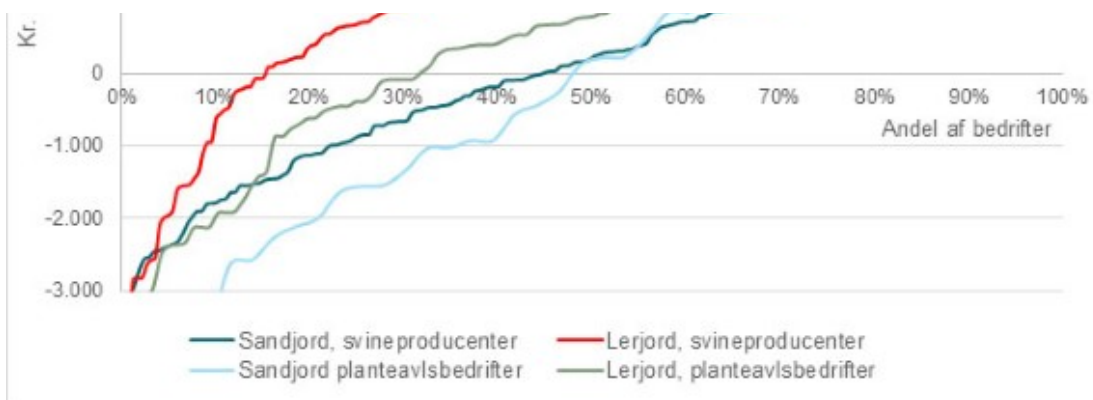

Figur 3. Gennemsnitlige totale omkostninger i 2017, 2018 og 2019 fordelt på jordtype og bedriftstyper for planteavls-, svineavls- og kvægbedrifter.

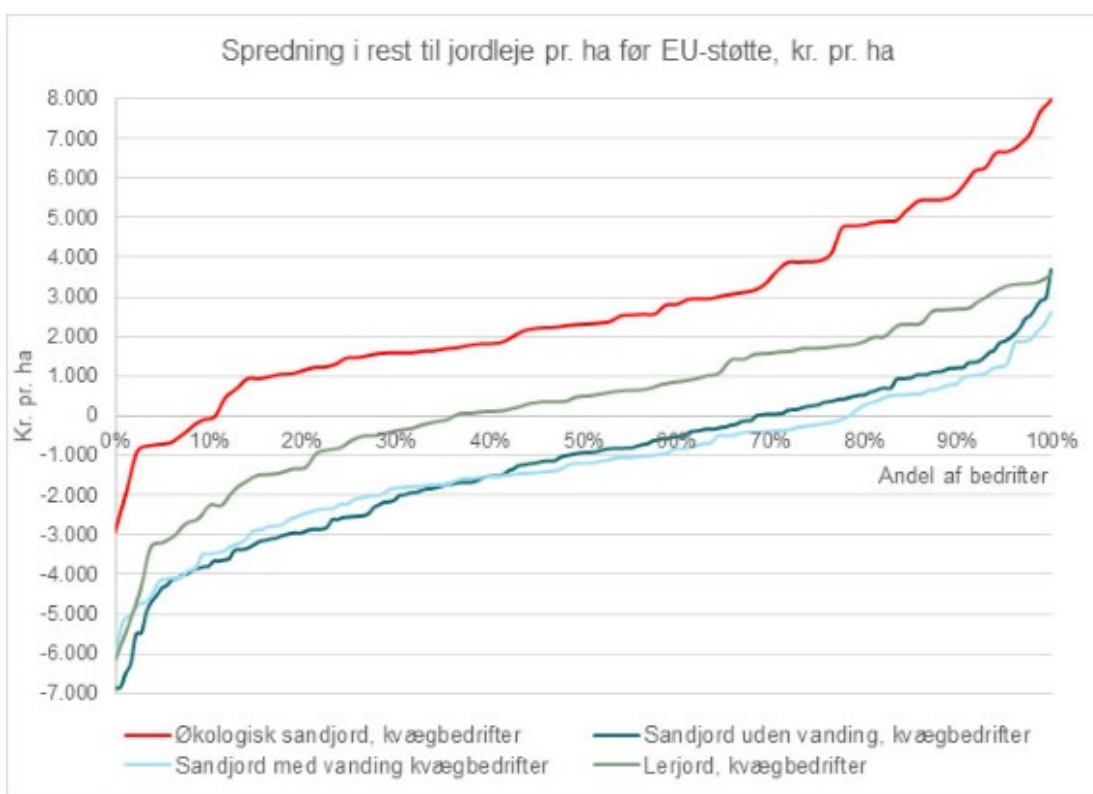
Spredning i rest til jordleje før EU-støtte er som tidligere ganske stor, også mellem de forskellige bedriftstyper og jordtyper. Figur 4 bekræfter, at svineavlsbedrifterne pr. jordtype klarer sig bedre end planteavlsbedrifterne, hvilket bl.a. skyldes lavere omkostninger. Grafen viser, at mellem 50 og 85 pct. har en rest før EU-støtte til hel eller delvis betaling af jordleje i form af forrentning af bundet kapital i jord eller forpagtning.

På samme måde viser figur 5, at kun mellem 20 og 60 pct. af de konventionelle kvægbedrifter har en rest til betaling af jordleje, mest har bedrifterne på lerjord. De økologiske bedrifter topper med omkring 90 pct. af bedrifterne, der har en rest før EU-støtte til hel eller delvis betaling af jordleje.

Figur 4. Spredningen i rest til jordleje før EU-støtte fordelt på jordtype og bedriftstyper for planteavls- og svineavlsbedrifter.

Figur 5. Spredningen i rest til jordleje før EU-støtte fordelt på jordtype og bedriftstyper for kvægbedrifter.